

Εισήγηση ΕΑΝΔιΘ για το Νέο Ασφαλιστικό

Η προωθούμενη ασφαλιστική μεταρρύθμιση αποτελεί άλλο ένα παράδειγμα επικοινωνιακής διαχείρισης ενός κρίσιμου ζητήματος από την πλευρά της κυβέρνησης, η οποία ακροβατεί μεταξύ των «μνημονιακών» υποχρεώσεων που έχει αναλάβει και της προσπάθειάς της να κρατήσει συσπειρωμένη την εκλογική της βάση (βλ. δημοσίους υπαλλήλους και συνταξιούχους). Η πρόταση που υποβλήθηκε στρέφεται ευθέως εναντίον της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και δίνει το χαριστικό χτύπημα στον ήδη τραυματισμένο παραγωγικό ιστό της χώρας, πλήττοντας κυρίως νέους επιστήμονες και λοιπούς ελεύθερους επαγγελματίες.

Όπως είναι γνωστό, από 1.1.2017 οι ασφαλιστικές εισφορές θα ανέρχονται στο 38,45% του ετήσιου φορολογητέου εισοδήματος κάθε ελεύθερου επαγγελματία. Με το ελάχιστο όριο καταβολής που τίθεται, ακόμη και με μηδενικό εισόδημα κάθε ασφαλισμένος θα καταβάλλει πάνω από 2.800 ευρώ ετησίως, γεγονός που κατεξοχήν αφορά τους νέους συναδέλφους οι οποίοι υφίστανται ασύμμετρες επιβαρύνσεις τα τελευταία χρόνια με την κατάργηση του αφορολογήτου ορίου και την επιβολή άλλων μέτρων εισπρακτικού χαρακτήρα. Στο ασφυκτικό υφεσιακό οικονομικό περιβάλλον που λειτουργούν οι μικρές επιχειρήσεις, οι εν λόγω αλλαγές μπορούν να οδηγήσουν εκτός επαγγέλματος πλήθος αυτοαπασχολούμενων, γεγονός που θα έχει ευρύτερες συνέπειες στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

Επιπλέον τίθεται ανώτατο πλαφόν εισοδήματος περί τα 70.320 ευρώ επί του οποίου υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές. Ως εκ τούτου, όσοι έχουν πραγματικά μεγάλα εισοδήματα καταλήγουν να πληρώνουν ποσοστιαία μικρότερες ασφαλιστικές εισφορές σε σχέση με νέους επιχειρηματίες που το εισόδημα τους τις περισσότερες φορές δεν ξεπερνά τις λίγες χιλιάδες ευρώ. Πέραν

αυτού, ελλείπει οποιασδήποτε ουσιαστικής μεταρρύθμισης στη δημόσια διοίκηση και τους εν γένει ελεγκτικούς μηχανισμούς του Κράτους, η πρόταση που υποβλήθηκε οδηγεί σε σύνδεση της φοροδιαφυγής με την εισφοροδιαφυγή και, άρα, σε παροχή ακόμη περισσότερων κινήτρων για την αποφυγή έκδοσης παραστατικών.

Όλο αυτό στο βωμό της «διάσωσης» των συντάξεων από την «αριστερή» κυβέρνηση της χώρας. Όμως, η αποφυγή των μειώσεων αφορά μόνο τις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις, οι οποίες θα παραμείνουν στο ίδιο ύψος ως προσωπική διαφορά μέχρι το 2018. Όσοι, λοιπόν, συνταξιοδοτήθηκαν με ευνοϊκότερους όρους, έχοντας καταβάλλει μικρότερες ασφαλιστικές εισφορές και διαθέτοντας λιγότερα έτη ασφάλισης, θα συνεχίσουν μέχρι το τέλος του τρέχοντος προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής να λαμβάνουν τις ίδιες αποδοχές. Μάλιστα, πρόκειται για αποδοχές που αγγίζουν κατ' ανώτατο όριο τα 2200 ευρώ, ενώ στα 3000 ευρώ τίθεται το όριο για τις πολλαπλές συντάξεις σε μια οικονομία όπου ο βασικός μισθός για τους υπαλλήλους κάτω των 25 ετών έχει οριστεί στο ποσό των 510,95 ευρώ. Αντίθετα, οι ασφαλισμένοι που έχουν ήδη υποστεί αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης τους καλούνται να πληρώσουν το σύνολο του κόστους της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης, τόσο με τις αλλαγές στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών όσο και με τις μειώσεις που προκύπτουν από το νέο τρόπο υπολογισμού των συντάξεων. Το διανεμητικό σύστημα αλληλεγγύης των γενεών μετατρέπεται από την ασκούμενη πολιτική σε ένα παρασιτικό σύστημα, όπου οι συνταξιούχοι «τρέφονται» σε βάρος του νέου εργαζόμενου πληθυσμού.

Φυσικά, το πρόβλημα του ασφαλιστικού δεν δημιουργήθηκε από την πρόσφατη οικονομική κρίση, ούτε από την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ. Πρόκειται για κατεξοχήν παράδειγμα έλλειψης σχεδιασμού, μετάθεσης ευθυνών και διαχρονικής άρνησης του ελληνικού πολιτικού συστήματος να υλοποιήσει αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που έχουν πολιτικό κόστος. Ο διορισμός ημετέρων στις

διοικήσεις των ασφαλιστικών ταμείων, η κακοδιαχείριση των αποθεματικών τους, το σκάνδαλο της επένδυσης ταμείων επικουρικών συντάξεων σε σύνθετα επενδυτικά προϊόντα (δομημένα ομόλογα) επί κυβερνήσεων Καραμανλή, καθώς και το σκανδαλώδες «κούρεμα» του PSI, συνέθεσαν ένα ασφαλιστικό σύστημα υπό κατάρρευση, ακόμα και για «πλούσια» και υγιή ταμεία (όπως το ΤΑΝ). Αυτά σε μία χώρα όπου έτσι και αλλιώς το σύστημα θα δεχόταν πιέσεις εξαιτίας της απώλειας εσόδων, λόγω της δημογραφικής γήρανσης του πληθυσμού και της εκθετικής αύξησης της ανεργίας, αλλά και της μαύρης εργασίας.

Το θέμα είναι ότι η λύση που προτείνει η κυβέρνηση δεν είναι μόνο εσωτερικά άδικη, αλλά δεν οδηγεί και σε ουσιαστική επίλυση του προβλήματος. Απλώς δίνει κάποια χρόνια ζωής στο υπάρχον σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, χωρίς να διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του, όπως άλλωστε συμβαίνει και με όλες τις ασφαλιστικές μεταρρυθμίσεις που προώθησε η εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση μετά το 2001. Η κατάσταση αυτή οδηγεί στην απαξίωση του Δημόσιου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και εν συνεχεία στην προώθηση κοινωνικά άδικων μορφών ιδιωτικών ασφαλίσεων.

Ενόψει όλων των ανωτέρω, η Ένωση Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων Θεσσαλονίκης (ΕΑΝΔιΘ), στα πλαίσια του διαλόγου για την διαμόρφωση πρότασης από τους δικηγορικούς συλλόγους, προτείνει τα εξής:

Γενικά για την προωθούμενη ασφαλιστική μεταρρύθμιση:

- Διατήρηση της σύνδεσης του ύψους των εισφορών με το εισόδημα με επιβολή όμως προοδευτικής κλίμακας εισφορών στους ελεύθερους επαγγελματίες ανάλογα με το εισόδημά τους.
- Κατάργηση της διάκρισης μεταξύ ασφαλισμένων προ και μετά του 1993.

- Μη θέσπιση ανώτατου πλαφόν εισοδήματος επί του οποίου θα υπολογίζονται ποσοστιαία οι ασφαλιστικές εισφορές, ή έστω σημαντική αύξησή του (τουλάχιστον περί τις 300.000 ευρώ ετησίως).
- Καθιέρωση εύλογου αφορολόγητου ορίου και εν γένει αναμόρφωση του φορολογικού καθεστώτος, ώστε να διαμορφωθούν βιώσιμες συνθήκες για τη νέα μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Η θέσπιση αφορολόγητου σε συνδυασμό με την έκπτωση των ασφαλιστικών εισφορών και την διασφάλιση της ανταποδοτικότητάς τους δημιουργεί κίνητρα για την καταβολή τους.
- Επιδίωξη συμφωνίας με τους εταίρους για έκτακτη ανακεφαλαιοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων με χρήση των αδιάθετων κονδυλίων από την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών.
- Βαθμιαία αλλαγή της αρχιτεκτονικής του συστήματος. Καθιέρωση μικτού (διανεμητικού και κεφαλαιοποιητικού) συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Διάθεση ενός ποσοστού των εισφορών σε ένα κοινό αποθεματικό, ώστε να διασφαλίζεται η καταβολή των τρεχουσών συντάξεων, και καταβολή του υπολοίπου σε ατομικό λογαριασμό του ασφαλισμένου στο Ταμείο του, ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος και η διασφάλιση των κοινωνικών δικαιωμάτων των ασφαλισμένων.

Ειδικά για τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες (μέχρι 5 έτη):

- Έκπτωση στις ασφαλιστικές εισφορές κατά 50% του ελάχιστου γενικού ορίου καταβολής που προτείνεται.

Η ΕΑΝΔιΘ καταθέτει την πρόταση αυτή ενώπιον του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, της Συντονιστικής Επιτροπής και της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, και στηρίζει κάθε αγωνιστική

κινητοποίηση κατά του υποβληθέντος κυβερνητικού σχεδίου. Καλούμε συγχρόνως τους δικηγορικούς συλλόγους στην διαμόρφωση μιας συνολικής αντιπρότασης για το ασφαλιστικό απέναντι στην εισήγηση της κυβέρνησης.